

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของกระบวนการกลุ่มต่อพฤติกรรมกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ชื่อผู้เขียน นางสาวนงนุช เซาวนศิลป์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์พิกุล บุญช่วง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ร้อยเอกนายแพทย์ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สุขนธสรพรพ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัณย์ เสนารัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดเชื้อเอชไอวี จัดเป็นภาวะคุกคามที่มีผลกระทบต่อกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อ ปัจจุบันจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้วิธีการให้คำปรึกษารายบุคคลที่ใช้อยู่ในเวลานี้ไม่สามารถช่วยเหลือผู้ติดเชื้อได้อย่างทั่วถึง กระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่คาดว่าจะช่วยส่งเสริมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อได้ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มต่อพฤติกรรมกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่รับทราบผลการตรวจเลือดหาแอนติบอดีต่อเชื้อเอชไอวีได้ผลบวกเป็นครั้งแรก และมารับบริการ ณ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลระยอง ในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2538 ถึงเดือนกรกฎาคม 2539 จำนวน 36 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มละ 18 ราย โดยควบคุมให้ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และระดับความรุนแรงของโรคมีความคล้ายคลึงกัน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมในกระบวนการกลุ่มโดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการให้คำปรึกษาตามปกติ

โดยพยาบาลผู้ให้คำปรึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวที่สร้างโดยผู้วิจัยซึ่งทดสอบหาความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.92 และแบบประเมินคุณภาพชีวิตตามวิธีการของแคนทริลซึ่งทดสอบหาความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.76 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการตรวจร่างกาย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการบรรยายและการทดสอบที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนพฤติกรรมกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตก่อนการทดลองทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$) ในกลุ่มทดลอง คะแนนพฤติกรรมกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนในกลุ่มควบคุม คะแนนพฤติกรรมกรรมการปรับตัวด้านสรีรวิทยาและคุณภาพชีวิตภายหลังการทดลองเท่านั้นที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนพฤติกรรมกรรมการปรับตัวโดยรวม พฤติกรรมกรรมการปรับตัวด้านสรีรวิทยาและด้านบทบาทหน้าที่ ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ทั้งกระบวนการกลุ่มและการให้คำปรึกษาตามปกติ สามารถใช้ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตได้ แต่ทั้งนี้ กระบวนการกลุ่มมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการปรับตัวได้ดีกว่าการให้คำปรึกษาตามปกติ ดังนั้นพยาบาลจึงควรใช้กระบวนการกลุ่มเป็นทางเลือกหนึ่งในการส่งเสริมการปรับตัวและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวีต่อไป

Thesis Title Effects of Group Process on Adaptive Behavior and
Quality of Life in HIV Infected Persons

Author Miss Nongnutch Chowsilpa

M.S.N. Medical and surgical nursing

Examining Committee

Assistant Professor Dr. Linchong Pothiban	Chairman
Associate Professor Pikul Boonchuang	Member
Associate Professor Captain Pairat Pruksachatkunakorn, M.D.	Member
Assistant Professor Dr. Achara Sukonthasarn	Member
Assistant Professor Wilawan Senaratana	Member
Assistant Professor Dr. Chawapornpan Chanprasith	Member

Abstract

HIV infection is a life-threatening condition affecting patient's adaptation and quality of life. Since the numbers of HIV infected persons at present are rapidly increasing, the existing individual counseling method cannot effectively serve all patients. Group process, therefore, is expected to be able to promote adaptation and quality of life of the population. The purpose of this quasi experimental study was to examine the effects of group process on adaptive behavior and quality of life in HIV infected persons. The sample was comprised of 36 HIV infected persons who were firstly informed the positive test result, and were attending at the out patient department of Rayong Hospital during December 1995 to July 1996. The sample were equally and randomly assigned into an experimental group and a control group at which the similarities in gender, marital status, educational level, income and stage of disease were also considered. The experimental group participated

in group process led by the researcher, whereas the control group received the routine counseling provided by the nurse counselor. The instruments used to gather data were the Demographic Data Recording Form, the Evaluation on Adaptive Behavior Scale developed by the researcher which Cronbach's coefficient obtained was 0.92, and the Cantril Self-Anchoring Ladder Scale for measuring quality of life which reliability coefficient obtained was 0.76. Data were collected using questionnaire and physical examination and were analyzed using descriptive statistics and *t*-test.

The study results revealed that the pretest scores on adaptive behavior and quality of life in both experimental and control group were not significantly different ($p > .05$). In the experimental group, the posttest scores on adaptive behavior and quality of life were significantly higher than the pretest scores ($p < .01$), whereas in the control group, only posttest scores on physiological behavior and quality of life were significantly higher than the pretest scores ($p < .05$). Comparing of posttest scores between experimental and control group, the experimental group showed significantly higher scores on the overall, the physiological and role function behavior than the control group ($p < .05$).

The study results demonstrated that both group process and routine counseling are valuable to be used for improving quality of life. Furthermore, group process seems to be more effective than routine counseling in promoting adaptive behavior. Therefore, nurses should use the group process as an alternative to promote adaptation and quality of life in HIV infected persons.